

Een stukkien plat proza.

In Lutten, 'n klein dörpien bi'j Hardenbarg in Noordoost Sallaand (Overiessel) proat ze 'n eigenoardig *) plat taaltien. Umdat t grènsgebied van Drenthe dichte in de buurte lig, is 't dialekt nogal an 't Drènts verwant. Veur de butenstoanders is vake niet te begriepen hoe of wi'j woorden mit "i'j" uutspreekt. Hi'j, mi'j, zi'j, wi'j bi'jveurbeeld wördt mit de kôrte "i" (**IPA fonetisch: [ɪ]**) espreuken [hi] [mi] etc. 't Is nogal mujlik um 't "algemeen Nedersaksies" an te holden umdat de uutspraak wezenlik verschilt van die van Raalte, Zwolle, Deventer of Ommen.

't Taaltien van Lutten wördt ok wel Vechtdals enuumd. Ze proat dat ok in Dedemsvaart, Slagharen en De Krim.

Kweete wel [wɛ] dak nie volgens de offisjele regels schrieve (as die der al bint), maar in dit geval wi'k (NL: wil ik) dudeluk maken datter 'n grote verskeidnheid van uutspraken bint binnen t'zölfde dialektgebied. Sommige schrievers gebruikt veur de ò klaank de ao schriefwieze. Harrie Scholtmeijer gebruikt de ò. In 't Sallaands kent ze disse klaank niet; die giet meer noar de Grönningse en Veluwse kaante. In Sallaand wördt disse klaank eschreven as oa en wördt ezegd: "**Woar?**" [woo-ah] "**Doar,** [doo-ah] **bi'j die poal!**"

Het Nedersaksies taalgebied löp ongeveer van Amersfoort tut Mecklenburg. In 't Noorden proat ze onder aandere Holsteens, Oostfries, Nederduuts, Grönneens en Frysk. In Drenthe, Stellingwarf en Noordoost Salland wördt 'n soort Drènts dialekt espreuken. Sallaands proat ze tussen Deventer, Zwolle en Nijverdâl. Twente en de Achterhook hebt weer 'n apart taaltien. 't Veluws is ok weer onderling verschillend. Nedersaksies is dus gien taal op zich, maar 'n verzameling van in mekaar overgoande dialekten.

Overheden in 't Nedersaksiese taalgebied hebt der bi'j de menister op an-edrungen um 't Nedersaksies as 'n offiesjele taal binnen Europa te erkennen, maar dat hef gien resultaat opleverd. Dat is ducht mi'j ok logies umdat der gien Nedersaksiese ienheidstaal is, doarveur bint de verschillen te groot.

Zol der een echte taal van nutten kommen, dan mut de taalgeleerden der 'n universele taal mit grammatica en uutspraakregels van maaken, net zoasse indertied mit de Bahasa Indonesia edoane hebt. Et is ebleeken dat dat meugelik is en de Indonesiërs hebt disse taal in de kôrtst meugelike tied an-eleerd umdat ze de basiswoorden (uut 't Maleis) al kenden.

*) Uutspraak:

eigenoardig [ɛiŋ'ɔ: ədəy]

buurte ['by:rtə]

mujlik ['mʌjlək]

wi'k [wɪk]
uutspraken [ˈy:tspra:kŋ]
bint [bɪnt]
eschreven [ə'sɣræ:m]
wördt [wœt]
taaltien [ˈta:ltin]
mutton [mʌtn]
uutspraakregels [ˈytspra:k'reyəls]
indertied [ɪndər'ti:d]
edoane [ə'do:nə]
meugelik [ˈmœ:yələk]
kenden [kɛ'n].